

XXVII МЕЖДУ-
НАРОДЕН ФЕСТИ-
ВАЛ „МАРТЕНСКИ
МУЗИКАЛНИ ДНИ“

ОРКЕСТЪР С НЕОБИЧАЕН ФОРМАТ И МАЩАБИ

Властно и категорично зву-
кът на тяхното присъствие на
сцената. Може би това е пра-
вото на „силния“, на водещия
„диктатор“ на мощния и
знаещия в изкуството. За
прочутия оркестър на Ленин-
градската филхармония
„Дмитрий Шостакович“ това
е не само необходимо, но и за-
дължително условие — така
изглеждаше неговото предста-
вяне на мартенския фестива-
лен подиум, под диригентство
то на Александър Дмитриев.

Името на ленинградския Ака-
демичен филхармоничен оркес-
тър е несъмнено чест на всеки
голям международен форум.

И, че това е така ни убежда-
ва най-напред богатата арти-
стична дейност на състава из-
вън пределите на Съветска
та страна — в Европа и от
във континента. Част от фе-
стивалната публика помни не
само първо гостуване на

Мартенските музикални дни
в Русе през 1971 г. — един
от „звездните“ мигове в исто-
рията на фестивала. От тога
ва са минали петнадесет го-
дини. Сега оркестърът е с об-
новен състав, с подмладени,
безупречни в техническо отно-
шение спрайх-групи (и каква
красота и колорит излъчва нис-
кият шрайх!), с преливащи
от сила и блясък духачи —
някои от тях образцови инст-
рументалисти. Изобщо наша
та представа за този оркестър
е доста поостаряла. Затова и
мярката, в която ни се явя-
ше да вместим двата концер-
та на Ленинградската фил-
хармония, се оказа практи-
чески неприложима.

Звуковата мощ на този
оркестър просто „пробива“ про-
странството. Интелектуалният
заряд на музикантите взема
надмощие над емоционалната
първичност на израза. Орке-

стрът с необичаен формат и ма-
щаб, „изсечен“ с виртуозна
сръчност и замах. Особено близ-
ка и свойствена му е мажорна-
та „тоналност“ на израза,
блестящата звукова фасада на
големите динамически из-
граждания и кульминации. Имен-
но енергичната, тържестве-
но-празнична атака на въст-
ятелните тактове от Увертю-
рата към Веберовата опера
„Еврианта“ в началото на
първия концерт прикова вни-
манието на присъстващи

те в залата. Все така актив-
но, с краен интензитет, на
звука, оркестър и диригент
изградиха тази богато орке-
стрирана партитура на ком-
позитора-романтик.

Отдавна Десета симфония
от Дмитрий Шостакович не
бе звучала на концертния
подиум в Русе. Любилост
вето сякаш „пренагря“ поз-
навачите в залата. Какво по-
силно преживяване от това,
да чуеш гениалната творба на
светския майстор в изпълне-
ние на неговите съвременни
ци и съграждани, близки
творчески сътрудници — му-
зикантите от Ленинградската
филхармония. Подобно съби-
тие не се предлага всеки ден,
подобен шанс не се удава все-
кому. Още повече, че в слу-
чая става дума за една от
най-интересните партитури в
следвоенното творчество на
Шостакович, предизвикала на
времето остра дискусия в

Съюза на светските компо-
зитори. Сам Шостакович я
нарича „симфония за мира и
войната“. Под строгия кон-
трол на диригента Алексан-
дър Дмитриев, тази творба
действително ни зашемети със-
суровата мощ на своята гигант-
ска конструкция, с „неистова-
та“ страст и яростен патос на
гръмките оркестрови кульми-
нации. Особена енергия излъч-
ваше демоничната острота
и стремителност на прочуто-
то Скерцо от Втората част
на симфонията — висока ди-
намична температура, „зло-
вещи“ диалози в оркестъра
и... удивителна дисциплина
на в отделните оркестрови
групи. „Жестока“ картина —
като таланта на самия Шо-
стакович, по думите на един
от неговите изследователи
М. Друскин. В интерпретация-
та на Александър Дмитриев
бавната, Трета част на симфо-
нията съвсем не беше тъй по-
тично зависена и емоционал-
но откривена, каквато е обик-
новено в нашите представи
— беше послана нещо от суро-
вата строгост и напрежение
на предшестните части. Прово-
кация, или непредубедена, ори-
гинална защита на партитура-
тата? Александър Дмитриев
е диригент, който отстоява,
макар на места и предизви-
кателно, собствено виждане
за дадена творба. Подобен
подход, твърде категорич-
но и настойчиво, той прило-
жи и в Симфония № 2 „Но-
вият Прометей“ от Алексан-
дър Райчев, представена във
втората програма на оркестъ-
ра — особен прочит на про-
изведението посвоему вну-
шителен замисъл, който „пре-
настрои“ познатите темпа и
динамики, за да предаде нови,
непознати измерения на твор-
бата.

В платни, масивни звукови
щирци оркестърът представи
и симфоничния триптих на
Клод Дебюси „Море“, а в
цялостната драматургия на
творбата срещнахме по-ско-
ро съюставка, отколкото
„преливане“ на отделни фраг-
менти и състояния. Не ни на-
пусна и онова почти „физи-
ческо“, материално усещане
на звука.

Но ако говорим за необик-
новените неща, с които ни срещ-
на изкуството на Ленинград-
ската филхармония, трябва
да отпадем дължимото и на
техния удивително артисти-
чен и ярък солист — пианиста
Владимир Винаро. Този из-
ключително надарен музикант,
с превъзходна техника, ра-
финиран тон и съвършено
звуконизвличане спечели симпа-
тиите на публиката още пър-
вата вечер, с Концерта за
пиано № 20 от Моцарт. С
особена лекота, въображение
и дори с нескрита атрактив-
ност Винаро представи и Кон-
церта за пиано в сол мажор
от Морис Равел във втората
вечер. Импровизираният ма-
ниер на неговото музициране
придаде пластика и колорит
на соловата партия, при това
по начин, който не е твърде
присъщ на една строго акаде-
мична интерпретация. Може
би именно това привлече вни-
манието и възторга на слу-
шателите в залата.

Не отделих специално вни-
мание на „бисовата“ част от
програмата на Ленинградски-
те филхармонични (Глазунов
— из балета „Раймонда“ и
Брамс — Унгарски танц), но
като заключение ще прибавя,
че тя беше достойна за про-
фесионалната класа на отпа-
да на чаканите гости.

Ива ЧАВДАРОВА—ИЛИЕВА